

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

K pojmu „fixní“ lhůta u prokazování technických kvalifikačních předpokladů dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. [137/2006](#) Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVZ“), stanovuje pro případ prokázání technických kvalifikačních předpokladů u tzv. „významných zakázek“ realizovaných dodavatelem dle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) ZVZ lhůtu, ve které mají být tyto významné zakázky ze strany dodavatele prokázány. Může být na základě nejnovější rozhodovací praxe ÚOHS a soudů a směrnice Evropského parlamentu a rady 2014/24/EU, o zadávání veřejných zakázek a zrušení směrnice 2004/18/ES (dále jen „Směrnice“) tato lhůta zadavatelem nastavena odlišně (prodloužena či zkrácena), nebo je nutné tuto lhůtu považovat za pevně stanovenou?

Proces prokázání kvalifikačních předpokladů je jednou z nejdůležitějších částí zadávacího řízení. Prostřednictvím kvalifikace veřejný zadavatel zjišťuje, nakolik je potencionální uchazeč způsobilý splnit předmět veřejné zakázky, respektive zda disponuje dostatečnou kapacitou, zkušenostmi, odborností či zázemím pro bezproblémové splnění předmětu veřejné zakázky. V případě technických kvalifikačních předpokladů dle § 56 ZVZ na rozdíl od základní či profesní kvalifikace platí, že je pouze na rozhodnutí zadavatele, zda je bude v rámci zadávacího řízení po uchazečích požadovat. Zadavatel nemá možnost žádným způsobem rozšiřovat jejich výčet nad rámec stanovený ZVZ[1], což dále vyplývá i z nedávné rozhodovací praxe SDEU[2]. Jedním z nejběžnějších druhů kvalifikačních předpokladů jsou kvalifikační předpoklady dle § 56 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) ZVZ spočívající v předložení osvědčení o realizaci tzv. „významné zakázky“ dodavatelem. Tyto „významné zakázky“ musí být v případě veřejných zakázek na dodávky a služby prokázány dodavatelem za uplynulé 3 roky, v případě veřejných zakázek na stavební práce je lhůta k prokázání stanovena na 5 let.

K problematice lhůt u prokazování technických kvalifikačních předpokladů u tzv. „významných zakázek“ se v nedávné době vyjádřil jak ÚOHS, tak i soudy. ÚOHS, stejně jako Krajský soud a Nejvyšší správní soud, musel posoudit, zda u veřejné zakázky spočívající v dodávce „šicích materiálů“ je možné dle § 56 odst. 1 písm. a) ZVZ zkrátit lhůtu pro prokázání tohoto technického kvalifikačního předpokladu z původních 36 měsíců na konečných 12 měsíců. Předseda ÚOHS se v rozhodnutí o námitkách[3] v této otázce vyjádřil v tom smyslu, že „*stanoví-li § 56 odst. 1 písm. a) zákona, že zadavatel může po uchazečích požadovat předložení seznamu významných dodávek realizovaných dodavatelem v posledních 3 letech s uvedením jejich rozsahu a doby plnění, je nutné trvat nejen na nastavení technických, ale i časových parametrů. Není tedy možné, aby zadavatel libovolně měnil období, za které je uchazeč povinen technické kvalifikační předpoklady prokázat, a to zejména nikoli, pokud by změnou nastavil přísnější požadavky než zákon*“.

Krajský soud v Brně potvrdil[4] předcházející rozhodnutí ÚOHS a dodal, že „*za situace, kdy k výkladu pravidla ohledně „posledních 3 let“ obsaženého v § 56 odst. 1 písm. a) ZVZ neexistuje žádná tuzemská precedencia, se zdejší soud musí přiklonit k výkladu, který sice nemusí být vnímán na*

první pohled jako smysluplnější, logičtější a lépe umožňující zadavateli efektivněji a přiměřeněji volit prekontraktační způsobilost dodavatelů s ohledem na objektivní potřeby související s charakterem zadávané veřejné zakázky a situací na trhu, na němž se dodavatelé pohybují, avšak který na druhé straně lépe odpovídá jazykové dikci vykládaného ustanovení, neboť to skutečně pravidlo ohledně „posledních 3 let“ nepodává jako pravidlo maximální, nýbrž jako fixní. Především však jde o výklad, který směřuje k zajištění širší soutěže o veřejnou zakázku mezi dodavateli, což je hledisko, které je třeba při výkladu jednotlivých pravidel ZVZ akcentovat.“ Krajský soud tedy judikoval, že lhůta „posledních 3 let“ uvedená v ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) ZVZ nemůže být vykládána jako maximální lhůta, v jejímž rozmezí je zadavatel oprávněn stanovit konkrétní lhůtu. Tuto fixní lhůtu je dle Krajského osudu nutno chápat jako pevně stanovenou, ve vztahu k níž musí zadavatel nastavit další hodnoty (počet významných zakázek, nebo jejich finanční rozsah) vztahující se k tomuto technickému kvalifikačnímu předpokladu.

Proti rozhodnutí Krajského soudu podal zadavatel kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, který tuto stížnost zamítl[5]. Nejvyšší správní soud sice uvedl s odkazem na naplnění základních zásad obsažených v § 6 ZVZ, že cílem samotného zadávacího řízení je zajistit konkurenční prostředí při nakládání s veřejnými prostředky a tím pádem je na rozhodnutí zadavatele, jaké podmínky účasti potencionálních uchazečů na veřejné zakázce připustí, nicméně postup veřejného zadavatele musí být vždy přezkoumatelný. Z toho důvodu ZVZ obsahuje dle Nejvyššího správního soudu řadu ustanovení, u nichž prostor pro libovolnou volní úvahu zadavatele není přípustný. Mezi tyto lze řadit i § 56 odst. 1 písm. a) ZVZ, respektive lhůtu v něm obsaženou. Jak dále Nejvyšší správní soud konstatoval, tak „*lhůta „v posledních 3 letech“ je stanovena jako fixní a neumožňuje svoje zkrácení. Stěžovatel nemusel požadovat předložení seznamu realizovaných dodávek podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o veřejných zakázkách. Pokud tak ovšem učinil, byl vázán zákonným rozsahem tohoto požadavku. Stanovení fixní tříleté, respektive pětileté délky období, za které dodavatelé prokazují realizované významné dodávky, pokud zadavatel zvolí tento požadavek, opodstatňuje zájem zákonodárce na zamezení možné diskriminace dodavatelů v tomto směru“*.

Je možné tedy prohlásit, že lhůtu obsaženou v ustanovení § 56 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) ZVZ není možné zkrátit, neboť na základě výše uvedených rozhodnutí soudů je v ZVZ fixně stanovena. Je možné ji ale prodloužit?

De lege lata to dle mého názoru možné není. Jak už jsem výše zmínil, tak soudy se vyjádřil, že lhůtu pro prokázání technických kvalifikačních předpokladů u významných zakázek je nutné považovat za „fixní“, jinými slovy za „pevně stanovenou“. Jako další argument bych rád uvedl, že v případě prodloužení lhůty u významných zakázek by se zadavatel dostal do přímého konfliktu nejenom se samotným zněním ZVZ, ale i základními zásadami zadávacího řízení. Lhůta obsažená v § 56 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) ZVZ garantuje všem uchazečům jednoznačně stanovený standard, který mohou očekávat od veřejného zadavatele. Jednoznačně stanovenými požadavky na technickou kvalifikaci zároveň nedochází k možné diskriminaci uchazečů o veřejnou zakázku a přispívá ke zvýšení jejich právní jistoty. Veřejný zadavatel by měl prioritně ještě před zahájením samotného zadávacího řízení zvážit, zda ad exemplum u veřejné zakázky na dodávky bude do konečné fáze hodnocení nabídek připuštěn i uchazeč, který má sice prokazatelné zkušenosti s těmito významnými zakázkami, ale tyto významné zakázky realizoval před více 3 lety. V pozici veřejného zadavatele dává dle mého názoru větší smysl, pokud se zadávacího řízení účastní uchazeči, kteří jsou schopni prokázat „aktuálnější“ zkušenosti s realizací takové významné zakázky. Jako poslední důležitý argument proti prodloužení lhůty u významných zakázek dle § 56 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) ZVZ bych zmínil skutečnost, kterou jsem již uvedl výše a to, že veřejný zadavatel nemusí vůbec po potencionálních uchazečích požadovat prokázání jakéhokoliv technického kvalifikačního předpokladu dle § 56 ZVZ. Za situace, kdy má veřejný zadavatel zájem, aby se zadávacího řízení účastnili i uchazeči, kteří mají prokazatelně „starší“ zkušenostmi s významnými

zakázkami dle § 56 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) ZVZ, nemusí tento technický kvalifikační předpoklad proto vůbec stanovovat

Na závěr bych rád podotkl, že Směrnice přináší k této problematice částečnou změnu. Čl. 58, respektive Příloha č. XII Směrnice nově stanovuje, že zadavatel má právo v případě veřejných zakázek na dodávky a služby a veřejných zakázek a veřejných zakázek na stavební práce požadovat po uchazečích doklady, které jsou starší než 3 roky, respektive 5 let. Podmínkou ale je, že **tyto doklady jsou nezbytné pro zajištění přiměřené úrovně hospodářské soutěže**. Lze proto důvodně přepokládat, že podobnou možnost bude veřejnému zadavateli umožňovat i nový zákon o veřejných zakázkách, který momentálně připravuje Ministerstvo pro místní rozvoj. Bude mimořádně zajímavé sledovat, jak se v budoucnu s problematikou lhůty u prokázání technické kvalifikace uchazečů u tzv. „významných zakázek“ vypořádá aplikační praxe.

JUDr. Radoslav Lukovič,

právník se specializací na veřejné zakázky financované ze strukturálních fondů EU

e-mail: radoslav.lukovic86@gmail.com

[1] JURČÍK, Radek. Zákon o veřejných zakázkách, Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. s. 393 .

[2] např: Rozhodnutí SDEU ve věci C-218/11, Hochtief Construction AG Magyarországi Fióktelepe v. Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság, ve kterém je mimo jiné uvedeno, že čl. 48 Směrnice 2004/18/ES obsahuje taxativní výčet požadavků na „technickou a odbornou způsobilost“.

[3] Rozhodnutí ÚOHS, sp. zn.: ÚOHS-R113/2011/VZ-18616/2011/310/ASc/JSl.

[4] Rozhodnutí Krajského soudu v Brně, sp. zn.: 62Af 18/2012 - 52.

[5] Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, sp. zn.: 7 Afs 44/2013 - 37.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)